

ЩЕ ОДНЕ ДОРУЧЕННЯ

Олександра Григорівна (завідуюча відділом) занепокоїлась: коли тільки Наталка встигатиме зі своїми громадськими дорученнями?

А в дівчини їх і справді багато. Вона — член комітету комсомолу, відповідальна за культмасовий сектор, сандружинниця, навчається в школі комуністичної праці. А тепер ще й буде депутатом районної Ради. На нещодавніх передвиборчих зборах колектив центрального універмагу «Кіровоград» одноголосно висунув її своїм кандидатом.

Наталка ще не може освоїтись з новим титулом. Але знає, що потрібно старанно виконувати накази своїх виборців, добре працювати, добросовісно виконувати комсомольські доручення.

У відділі «Галантерейні товари» на вільному місці портрет юної дівчини. До недавнього часу ім'я її було відоме тільки односельцям. А тепер — всій країні. Це відважна підпільниця, секретар комсомольської організації нескореного «Спартак» Люба Рymar. Портрет її висить тут не випадково. Дівчата навчались Любу у список своєї бригади, а її заробітну плату перераховують у фонд Миру.

Не легко не їм властиво. План товарообороту великий. А дівчат в бригаді тільки шестеро. Та ще тільки їм одним відомо, як впоратись з роботою. Іноді по півтори — дві зміни доводиться стояти за прилавком. Бо в одній всесія, в іншій дитина захворіла, а тій на замість їй — всього було. Та тільки це аж ніяк не впливає на роботу. З місяця в місяць дівчата перевершують план товарообороту. За травень, наприклад, він становить 114,8 процента. І, незважаючи на характер роботи (дві зміни, без загального вихідного), мають шквал організувати своє дозвілля. Непередбачено свято Перемоги побували у Краснопільському Головинському району. Зустрілися із учасниками комсомольського підпілля, багато цікавого дізналися про життя Люби Рymar. Тепер вона для них стала ще ближчою, ще дорожчою.

Ну, а про культуру обслуговування пайбільш красномовно говорить «Книга скарг і пропозицій». Ось зовсім недавно завели нову, а в ній уже з'явилися записи похвальної «Велике спасибі продавцю Наталі Кушніровій за чуйне і уважне ставлення до покупця», — пише громадянин Киглюк. І так майже в кожному записі.

Г. ГОНЧАРЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

НАШІ КАНДИДАТИ
В ДЕПУТАТИ

КОМСОМЛКА ВАЛЕНТИНА ЧЕРВЯК ПРАКУЄ СЛЮ-
САРЕМ-ЕЛЕКТРОМОНТАЖНИЦЕЮ НА ОЛЕКСАНДРИЙ-
СЬКОМУ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОМУ ЗАВОДІ. НОРМИ ВИ-
РОБІТКУ ВИКОНУЄ НА 120 ПРОЦЕНТІВ. ВОНА — УДАР-
НИК КОМУНІСТИЧНОЇ ПРАЦІ.

ЗА УДАРНИЙ ТРУД, АКТИВНУ ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬ-
НІСТЬ ВАЛЕНТИНУ ВИСУНУТО КАНДИДАТОМ У ДЕПУ-
ТАТИ ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ.

Фото Г. ЗУБЕНКА.

Рівняння XVI

№ 68 (2016).

7 ЧЕРВНЯ

1975 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНІ!

МК20

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

ЗУСТРІЧ У ЦК КПРС

4 червня секретар ЦК КПРС К. Ф. Катусев прийняв головних редакторів молодіжних газет — органів центральних комітетів братніх Спідок молоді соціалістичних країн, що перебувають у Радянському Союзі в зв'язку з 50-річчям газети «Комсомольская правда». В розмові, яка пройшла в сердечній, дружній обстановці, взяв участь перший секретар ЦК ВЛКСМ Є. М. Тяжельников.

ТРУДОВА ДОБЛЕСТЬ— ХХV З'ІЗДУ КПРС!

Новий пункт зобов'язань

Нещодавно, у виробничому об'єднанні «Дніпроенергобудіндустрія» відбулися збори комсомольського активу. Їх учасники прийняли рішення підтримати почин комсомольсько-молодіжних колективів області: «П'ятиріччя — ударний фініш ХХV з'їзду КПРС — ударна праця, висока якість роботи, відмінне навчання». Одразу ж всі комсомольсько-молодіжні колективи об'єднання переглянули свої соціалістичні зобов'язання з тим, щоб взяти підвищення.

Комсомольсько-молодіжна бригада формування головних заводів (бригадир Юрій Воронков, групкомсорг Софія Мозачан) також переглянули свої соціалістичні зобов'язання і вирішили план року виконати до 25 грудня замість 27 за попередніми зобов'язаннями. Вони дали слово середньозмісний виробіток довести до 106 замість 105

процентів. За цей час формувальники зекономлять за рахунок впровадження прогресивної технології 42 кубометри бетону замість 36, як намічали раніше.

Н. ФІЛІНА, секретар комітету комсомолу головного заводу виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія», м. Світловодськ.

На вищий рубіж

Члени ланки — люди різних професій: продавці, бухгалтери, тваринники. Колектив взяв шефство над 22-гектарним клином цукрових буряків.

Днями колектив ще раз переглянув свої соціалістичні зобов'язання, уклав договір на трудове суперництво із членами подібної комсомольсько-молодіжної ланки колгоспу імені Шевченка. Ставши на трудову ударну вахту на честь ХХV з'їзду КПРС, наші колективи вирішили доглядати плантацію так, щоб на кожному гектарі

виродило по 320 центнерів цукрових буряків.

В. ПОЙЧЕНКО, ланкова комсомольсько-молодіжної ланки по вирощуванню цукрових буряків колгоспу імені Карла Маркса Добровеличківського району.

За почином передовика

З початку року водій комсомолець Іван Хлебу-тін виробив 82 607 тонно-кілометрів, зекономив 648 кілограмів пального і рапортував про завершення річного завдання. Всі члени колективу нашого гаража рівняються на передовика, прагнуть достроково завершити річні зобов'язання.

Виробити 800 тисяч тонно-кілометрів, зекономити 6 тисяч кілограмів пального, заощадити на ремонті машини 1500 карбованців — таке річне зобов'язання. Нині ж ми беремося, щоб виробити 900 тисяч тонно-кілометрів.

М. ЧЕРНОКОЖЕВ, групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу автогаража колгоспу «Путь Октября» Онуфріївського району.

В ЗМАГАЧНІ ВЕ ШКОДУЄ СИЛ

Повний світловий день не спадає напруга на полях колгоспу імені Шевченка Гайворонського району. Хлібороби ведуть обробіток просапних культур.

У соціалістичному змаганні, що розгорнулось серед механізаторів, в числі перших іде комсомолець Василь Новицький. Своїм трактором МТЗ-5 па плушуваллі міжрядя кукурудзи він перевищує змінні норми па 20—30 процентів. Якість його роботи висока.

Секретар комсомольської організації колгоспу Василь Ногаєв розповідає:

— Василь Новицький три роки тому повернувся з рядів Радянської Армії. Зараз сумлінно трудиться в рідному кол-

госпі. Він один з кращих комсомольців нашого села.

Василь — еден механізованої ланки по вирощуванню кукурудзи, яку очолює досвідчений тракторист Нестор Осадчук. Насталик молоді завжди не шкодує уваги молодим, вчить працювати і жити хліборобським змісту.

Ланка, в якій трудяться Новицький, взяла зобов'язання виростити в завершальному році п'ятиріччя по 60 центнерів кукурудзи в зерні па 165 гектарах і завезти па тік майже 10 тисяч центнерів качанистої.

Не спадає трудова напруга на колгоспних ланах. В боротьбу за високий урожай кукурудзи вкладає свою частку невтомної праці молодий механізатор Василь Новицький.

О. ПАВЛИЧУК,
керівник корпусу «Молодого комунара».

ЗЕЛЕНІЮТЬ СХОДИ

В Рейментарівському відділку Канітатівського буряко-радгоспу Новомиргородського району успішно закінчили проріску цукрового і маточного буряка комсомольсько-молодіжна ланка В. Кузьмич. Дев'ять виробіток колективу протягом усього циклу догляду за цукристими складає даї з половиною — три норми. Своім успіхам ланка зобов'язана і бригадиру — учаснику Великої Вітчизняної війни, наставнику молоді Миколі Федосіювичу Троїмю.

На фото: ланка обробляє посів цукрових буряків, па передньому плані бригадир М. Ф. ТРОНЬ дає останні настанови ланковій комсомольсько-молодіжній ланці Вірі КУЗЬМИЧ.

Фото В. ШИПКАРЕНКА.

„ЧЕСТЬ ЗМОЛОДУ“

Розповідаємо
про
наставників

Н РІЗЬ високі цехові вікна падають золоті стовпи сонячного проміння. І між ними, мов між кришталевими колонами, ходить вона, літня робітниця з трохи стомленими очима, в яких гусне вечірнє світле небо споминів.

Стержнева дільниця ливарного цеху сірого чавуну більше чимось нагадує приміщення лабораторії. Облицьовані кахелем стіни. У широких вазонах пнуться під саму стелю розкішні квіти. І над всім цим руки стержневиці.

Вони зразу впадають в око. По жіночому маленькі, з тонкими пальцями, що трохи потовщені у суглобах, руки виплітають незримую музику світлої праці. Вони у святковому неспокої щодня.

тужні електрокрани, звичайні вагранки і на її дільниці — квіти, тиша. Проте, в перші ж дні роботи Віра зрозуміла, що її майбутня професія — міцний горішок, і об нього, мабуть, на один зуби зламав.

Попервах боліли пальці. Розсипались формочки. Йшов брак. Падав настрій. Хотілось на все махнути рукою. Але саме в ці хвилини на її плече лягала тепла, по-материнському легка, долоня наставниці Євдокії Олексіївни.

— Не поспішай, Віро, — посміхнеться до дівчини.

— А норма?

— В нашій справі не гартяковість потрібна, а вміння. Ось дивись як треба...

І вкотре вже змілі пальці наставниці допомагають Вірі виготовляти стержні. Працюють поруч вдовх хвилину, десять. А там, дивись, учениця непомітно сама для себе входить у потрібний ритм і уже впевнено заповнює піском хитромудрі формочки.

ГОЛУБІ
ДЗВОНИ
СВІТАНКИВ

І так ось уже двадцять років. Рівно стільки, скільки Євдокія Олексіївна Коцюрба працює на «Червоній зірці».

— Віро, ти робиш три зайвих жести, коли набравеш форму для дрібних стержнів, — говорить вона своїй учениці Вірі Кривохижі.

— Але ж тільки три, — посміхається та.

— До обиду їх набереться до тисячі. А в перекладі на хвилини, втратиш дарма близько години робочого часу.

— То що ж робити?

— Думати треба. Руками — тяж думати.

Думаючи руки. Саме такими вони повинні бути у справжньої досвідченої стержневиці. Тут не повинно бути надмірних і недоречних рухів. Адже робітниця за одну лише зміну виготовляє близько шести тисяч стержнів. Тобто шість тисяч формочок набиває піском, що сиплеться з конусного бункера на її стіл. В операції стержневиці беруть участь всі десять пальців її рук.

Наставниці не обирають. А в Є. О. Коцюрби учні ніколи не переводились. Та й було їх у неї чимало.

Остання, комсомолка Віра Кривохижа, прийшла на завод, не маючи ніякої уяви про свою майбутню професію. Перед цим дівчина працювала в магазині. Ходила в білому халатіку. Романтика ливарного цеху їй ввижалась в образі Дантового пекла з тією різницею, що тут варять не смола, а метал.

Насправді виявилось все простішим. Сучасні по-

Є в характері Євдокії Олексіївни хороша риса, яка конче необхідна для наставниці, риса відвертості щирості. Дізнавшись, що Віра мешкає в гуртожитку, сходила до неї в гості. А потім запросила дівчину до себе додому. Подружились.

До речі, Євдокія Олексіївна працює своєрідно. Вірніше, має свій професійний почерк. Руки її розмірені й економні. Для неї притаманна виключна акуратність. Ось ці якості в неї і переймає її учениця Віра Кривохижа.

Зараз молода стержневиця вважається однією з кращих на дільниці. Змінні завдання вона виконує в середньому на 120 процентів. Професію міняти не збирається.

Колись, двадцять років тому, Євдокія Коцюрба поспішала на завод «Червона зірка», зазираючи у майбутній день, як у високе і недосяжне вікно. І були її світанки схожі на голубі дзвони, що будили в молодій дівчині рожеві мрії і надії.

Зараз Євдокія Олексіївна все так само молодою ходою поспішає щодня на завод. Але тепер зазирає в минулий день, як у широке вікно, з якого їй тепло посміхаються і рідні обличчя подруг по роботі, і її учні, близьких людей. І все так само її заводські світанки схожі з голубими дзвонами, що будять у цій літній жінці світлі думки про підростаючу зміну заводчан, про завтрашній день.

В. ГОНЧАРЕНКО,
Завод «Червона зірка».

ЗА ПРИКЛАДОМ
РАДЯНСЬКИХ НОВАТОРІВБУДУЮТЬ
ПО-ЗЛОБІНСЬКИ

Дедалі більшого розвитку на будовах Словацької Соціалістичної Республіки набірає рух за впровадження досвід радянського новатора М. А. Злобіна. Перші підсумки роботи колективів будівельників, які застосовують метод бригадного підряду, виявились успішними. Значно поліпшились організація праці і якість робіт, підвищилась відповідальність бу-

дівельників за доручену справу, прискорилося введення об'єктів в експлуатацію, піднялася трудова дисципліна та ініціатива будівельників.

НАСТАВНИК
НАСТАВНИКІВ

У Болгарії поширюється почин радянського новатора, Героя Соціалістичної Праці С. С. Вітченка. Колектив Брусарського заводу по ремонту сільськогосподарської техніки виступив ініціатором пат-

ріотичного руху — наставництва. Наслідуючи приклад лінгградського робітника С. С. Вітченка, передовики виробництва Михайловградського округу виховали десятки висококваліфікованих спеціалістів.

У ПОЧИНУ—
ШИРОКІ КРИЛА

Рік тому ЦК КПРС схвалив цінний почин докерів укрупненої бригади А. А. Барановського, яка

адооснала технологію і організацію вантажно-розвантажувальних робіт в Іллічівському морському порту. Успішно використовуючи техніку, колектив добився різкого скорочення втрат робочого часу на вантажних операціях. Метод, запропонований А. А. Барановським, набрав великого поширення в докерів інших морських і річкових портів, на залізничних станціях. Почин іллічівців знайшов послідовників і серед докерів братніх соціалістичних країн: Болгарії, Польщі, НДР.

(ТАРС — РАТАУ).

СЕРЕД ТИХ, ЧІЙ ІМЕНА З ПОШАНОЮ НАЗИВАЮТЬ В КОЛЕКТИВІ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ЦЕХУ ЗАВОДУ «ЧЕРВОНА ЗІРКА», І ВЕРСТАТНИЦЯ АЛЛА БАГІНОВА ТА НАЛАДНИК ЛЕОНІД КРИЦЬКИЙ. УДАРНИКИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПРАЦІ, ВОНИ ВИКОНУЮТЬ ЗМІННІ ЗАВДАННЯ НА 180 ПРОЦЕНТІВ, БАГАТО ВІЛЬНОГО ЧАСУ ВИДАЮТЬ ВОНИ РІДНОМУ ЦЕХУ ПІСЛЯ РОБОТИ: АЛЛА — ЦЕХОВИЙ БІБЛІОТЕКАР, ЛЕОНІД — ГОЛОВА ЦЕХОВОЇ РАДИ ПО ФІЗКУЛЬТУРІ І СПОРТУ.

НА ФОТО: АЛЛА БАГІНОВА І ЛЕОНІД КРИЦЬКИЙ.

Фото Ф. ГОНЧАР.

РЕЛІКВІЇ
ДЛЯ ВСІХ

У ВОЛОДИМИРІВЦІ ВІДКРИТО МУЗЕЙ
БОЙОВОЇ СЛАВИ

Визначною подією у культурному житті нашого села було відкриття у цьому музею бойової слави. Для нас, педагогів, це має особливе значення. Адже зали музею стали для нас і для класних кімнат, де ми виховуємо в учнів почуття радянського патріотизму, соціалістичного інтернаціоналізму.

Обладнюючи музей, насамперед дбали про те, щоб дотриматись хронології подій, показати, як з самого початку Великої Вітчизняної війни і до Дня Перемоги верпала подвиг радянська людина — на фронті, в тилу, у підпіллі, на загарбній ворогом території, в окупованих країнах Європи.

У перші дні після нападу фашистів на Країну Рад 207 жителів сіл, підпорядкованих нині Володимирівській сільській Раді, пішло на фронт, серед них — 35 комуністів. У першому залі експонуються портрети односельчан Н. Д. Піддубного, В. Р. Лушова, О. К. Гуслястого, І. Ю. Трубіної, їхні солдатські книжки, пагороди, особисті речі.

Брестська фортеця. Кому невідомий подвиг її героїв? Серед них був і наш земляк Д. Ф. Майстренко. Його фото теж виставлено у залі, а під склом лежить священна земля фортеці-героя.

Ніби темна ніч опустилася на землю нашого села у серпні 1941 року, коли до нього ввірвалися фашистські головорізи. Грабежі, насильства, розстріли людей, вивезення їх до Німеччини. «Як важко мені тут, плачу майже щодня і по кілька разів» — писала з неволі до-

дарував музею. Як священні реліквії зберігаємо ми дарунки учасників визволення села полковника В. Г. Бондаренка, Героя Радянського Союзу І. К. Половця, І. І. Громова та багатьох інших.

Увагу відвідувачів музею привертає остання зала. Тут виставлено красню оформлений стенд «Ніхто не забутий, ніщо не забуте».

Настав час літніх канікул для школярів. Вони відпочивають, набираються сил, виїжджають у мандрівки по рідній країні, знайомляться з пам'ятниками історії та культури, відвідують музеї. Тож і хочеться звернутись до вчителів, вихователів, піонервожатих: організуйте екскурсію до Володимирівки, відвідайте наш музей бойової слави.

О. КОПАЧ,
голова ради музею бойової слави, директор Володимирівської середньої школи Кіровоградського району.

П'ята чверть—трудова!

„СТАРТ-7“.
ЗНОВУ В ДОРОГУ

Ось уже сьоме літо вряд школярі середньої школи № 5 міста Кіровограда відлітають до села Дмитрівки Знаменського району. Там, у колгоспі «Україна», — їх табір праці й відпочинку. За час п'ятих трудових чвертей старшокласники обробили тисячі гектарів сільськогосподарських культур, відвантажили сотні тонн зерна, зібрили десятки тонн фруктів, городини. А чим виміряти трудовий гарт, заряд енергії і бадьорості, з яким поверталися вони додому!

Під час своїх перших трудових канікул, — говорить директор середньої школи № 5 Лідія Іллівна Коженикова, — наші учні назвали спортивно-трудова табір «Старт-7». Чому? Бо тоді це був перший табір в області, де міські школярі допомагали колгоспникам. Старт вивисав і справді вдалим — нині багато учнів продовжує п'яту трудову чверть на селі. І в нас ось уже понад сто старшокласників цього року традиційно збираються в новий табір, який зветься вже «Старт-7».

Правління колгоспу «Україна» створило юним помічникам всі необхідні умови для праці і відпочинку. Про це турбуються і педагогічна рада школи, і незмінний начальник табору — виступає фізкультурник Людмила Максиміліа Колида.

Що вадить у Дмитрівці кіровоградських старшокласників? Одним реченням і не відпо-

вись. І відчуття власної потрібності, і шалест хліба, і навколишня чудова природа, і радість трудових перемог... Не останнє місце займає і можливість самостійно виробувати свої сили. Табір — одиниця господарювання. Тут повне самообслуговування, самоврядування. Всі справи «стартівців» вирішує штаб.

Після праці кіровоградські старшокласники разом з місцевою молоддю проводять вечори відпочинку, змагаються на спортивних майданчиках, не рідкість і танці під яскравими літніми зорями. Організуються туристські походи, зустрічі зі знайомими людьми колгоспу, села, з політарами й комсомольцями місцевої школи.

Те, як трудяться «стартівці», красномовно охарактеризував голова колгоспу «Україна» М. М. Добровольський:

— Не було випадку, аби ми знайшли брак чи не виконання норми школярами.

А секретар парткому колгоспу М. Г. Борисов додає:

— Та ж у них правило: «П'ята працює без контролерів»... І тут немає й тіні іронії чи жарту. До нього зрештою ніколи не вдаються керівники колгоспу — за фактом педагогів. Стартівці в ці роки були хорошими, надійними помічниками. Уже стало традицією — в середній школі № 5 щосекунди підбивати підсумки трудового літа. Тоді приїждять до них і гості з Дмитрівки. Привозять подарунки, грамоти і, звичайно, теплі слова подяки. Потрапити на воєнні «Старту» мріє кожен учень. А, потрапивши, вносиви зніти високе почуття трудової романтики, бажання і самому поповнити статистичні дані.

Буде такий нечір і цієї осені. І заїт юних трудівників буде, як завжди, вогоним.

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
позаїздатний кореспондент
«Молодого комунара».

Пошта
«Абітурієнта-75»ЗАПИТУЄШ —
ВІДПОВІДАЄМО

«Чи можна з восьмилітнього освіткою набути професію лісника?»

В. Сажко.

м. Кіровоград.
Спеціалістів лісового господарства готують БЕРЕЗІВІВ-СЬКИЙ (165411, Ровенська область, смт. Березне, вул. Київська, 4), ВЕЛИКОДАНІЛІВ-СЬКИЙ (342339, Донецька область, Волноваський район, смт. Комсомольський), ЛУБЕН-СЬКИЙ (315500, Полтавська область, м. Лубни, селище Терпи) лісові технікуми, КРЕМЕНЕЦЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ТЕХНІКУМ (283289, Тернопільська область, Кременецький район, с. Білокриниці).

«Батьком у нашому класі подобається професія медичної сестри. Де її можна навчитись?»

Н. Минко, В. Юхта.
Н. Чирва — учениці восьмого класу Інгуло-Кам'янської середньої школи № 1 Новгородського району.

Медичних сестер готують у Кіровоградському медичному училищі імені Є. О. Мухіна (316030, м. КІРОВОГРАД, ПРОСПЕКТ КОМУНІСТИЧНИЙ, 16).

«Вирішила: буду товарознавцем. Професія мені подобається. В якому в навчальній закладі можна здобути свою мрію?»

О. Романченко.

м. Новомиргород.

Спеціальності «Товарознавство та організація торгівлі промисловими товарами», «Товарознавство та організація торгівлі продовольчими товарами», «Товарознавство промислових і продовольчих товарів» освоюють учні Кіровоградського кооперативного технікуму імені М. П. Сая (316030, м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 13).

Відрядження Пушкіна

КРАІНА ВІДЗНАЧАЄ РОКОВИНИ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВЕЛИКОГО РОСІЙСЬКОГО ПОЕТА

ЯК ВІДОМО, під час так званого «південного заслання» до Одеси Олександр Сергійович Пушкін служив у канцелярії генерал-губернатора Новоросійського краю графа Воронцова. З перших же зустрічей поет відчув гостру неприязнь до пихатого губернатора, а той, у свою чергу, ставився до Пушкіна як до простого канцеляриста, хоч він вже був відомим як талановитий поет. Сам Олександр Сергійович так висловився про свої взаємини з графом у листі до А. Тургенєва: «Воронцов — вандал, придворний хам і мелкий сгонист. Он видел во мне коллежского секретаря, а я, признаюсь, думаю о себе что-то другое».

У цей час Пушкін вже завершив поему «Бахчисарайський фонтан», напружено працював над «Євгенієм Онегінін», «Міжанами». «Ім'я Пушкіна стало лозунгом для всіх незадоволених. Вірші його проникали повсюдно» — згадував Адам Міцкевич. А тим часом Воронцов за царським наказом приставив до поета таємних наглядачів, змушував виконувати безглузді доручення, які принижували гідність поета. Про одне з них згадують і досі — десять наприкінці

травня 1824 року Пушкіну доручили: «Колізькому секретареві Пушкіну. Доручаю Вам вирушити в повіті Херсонський, Єлисаветградський і Олександрівський і зажадати від них відомостей, в яких місцях сарапа відродилась, в якій кількості, які зроблено розпорядження щодо винищення, про все, що в цій справі вам знайдено буде, доручаю доповісти мені». Іхати до Єлисаветграда не було нагальної потреби, оскільки звітні щотижня повідомляли, що сарапчя сарапчя в теченні прошлого лета пролетела, но по сие время их не имеется, почему и должно быть семян своих сарапа не оставляла...».

Ознайомившись з усіма рапортами, Пушкін написав Воронцову своєрідний звіт:

Сарапчя летела, летела — и села.
Сидела, сидела, все съела и вновь улетела.

Цей гострий вірш, скерований проти заходів губернатора, які зводились до бюрократичної писанини, через деякий час знала вся Одеса.

А. СИДОРЕНКО.

м. Кіровоград.

ЛЮДИ
ПОДІЛ
ЧАС

СОНЯЧНІ МАРТЕНИ

В науковому містечку Кацівелі, розташованому біля Чорного моря, створюється перший у країні потужний геліоцентр Інституту проблем матеріалознавства Академії наук УРСР. Цей комплекс з лабораторією і двома параболічними дзеркалами діаметром по 15 метрів призначений для виконання великої програми наукових досліджень, зв'язаних з використанням концентрованої сонячної енергії.

НОВИНИ НАУКИ І ТЕХНІКИ

ІМУНІТЕТ ПРОТИ РАКУ

Результати досліджень у галузі онкології нині досягли такого рівня, що можна найближчим часом чекати одержання вакцин, які стимулюватимуть опірність організму раковим захворюванням. Про це повідомлено на симпозиумі онко-

логів, який проходив у травні в столиці України.

ПРОТИЕРОЗІЙНА ФРЕЗА

Протіерозійну фрезу розроблено в науковому дослідному інституті сільськогосподарства Південного Сходу (Саратов).

Ротор фрези складається з двох дисків з чотирма самоустановними ножами, які приводяться в рух від вала відбору потужності трактора. Фреза занурюється в

землю на задану глибину і розпушує нижній, найбільш ущільнений шар. Верхній же розпушується, але не змішується з нижнім. Причому стерня залишається на поверхні і захищає поля від вивітрювання. Відзначено, що вона значно продуктивніша від роторних плугів і плоскорізів, скорочує строки обробки ґрунту.

ЛІДИРУЄ „ШАХТАР“

У другому турі чемпіонату України з футболу серед колективів фізкультури представники нашої області грали на виїзді. Команда «Радист» Кіровоградського заводу радіовиробів у Миколаєві зустрілася з «Хвилю». Коли до кінця змагання залишалася 1 хвилина 10 секунд, рахунок був — 0:0. В цей час захисники «Радиста» допустили помилку. Нею скористалися господарі поля і забили м'яч у ворота гостей, який і вирішив долю гри.

Матч між олександрійським «Шахтарем» і «Хіміком», що проходив у Чернівцях, був насичений драматичними подіями. Перша половина не принесла успіху жодній команді — 0:0. На початку другого тайму через відсутність медичного працівника суддя припинив зустріч з чернівчанами, згідно положення про першість, і господарям поля зараховано поразку.

Отже, після двох ігрових днів гірники набрали чотири очка з чотирьох можливих і очолюють турнірну таблицю третього з'їзду. У неділю, 8 червня, кіровоградці приймуть чернівецький «Хімік», а «Шахтар» зустріне у себе вдома з «Сільмашем» з міста Ніжина.

В. ШАБАЛІН.

САЛЮТ СНАЙПЕРІВ

Двісті сорок кращих стрільців республіки вийшли в Києві на вогневу рубіж стрільбища ДТСААФ головної судді спартакіада одного турніру з кульової стрільби, Герой Радянського Союзу М. Г. Вайнруб. У змаганнях взяло участь 25 команд. Перша команда Києва дуже добре пройшла всі етапи змагання і, набравши в підсумку 151 очко, стала чемпіоном VI літньої Спартакіади України. На другу сходинку п'єдесталу пошани піднялися представники Одеської області — 120 очок, на третю — лівів'яни — 97 очок. Серед ДСТ і відомств лідирували динамівські снайпери — 315 очок.

Відсутність українських снайперів Віктора Данильченка і Анатолія Булгакова, які у складі збірної СРСР нині готуються до чемпіонату Європи, зробила боротьбу за медалі в окремих вправах особливо гострою. Цікаво проходила дуель між одеським динамівцем Юрієм Губаревим, сума якого у стрільбі з довільної гвинтівки на 300 метрів — 1149 очок довгий час була найкращою, і киянином Степаном Старинським. Студент Української сільськогосподарської академії, який стріляв одним з останніх, зумів вибити 1154 очка і став переможцем спартакіади. Золоті медалі завоювали також заслужений майстер спорту Яків Железняк з Одеси у вправі МГ-12, лівів'янин Олександр Семанін у швидкісній стрільбі з пістолета по силуетах, Євген Князев (СКА, Київ) — у вправі МГ-6, одесит Руслан Баршай — у стрільбі з матчевого пістолета.

ХТО пробував виростити дерево на вулиці, знає, чого це варто. Звісно, умови життя для рослини на закованій в асфальт вулиці значно гірші, ніж у лісі, і, природно, вік її коротший, ніж навіть у парках. Посадили дерево, доглядаєш, поливаєш — дивинися: опинилося воно на шляху хлопчеська-бешкетника, невдалого водія, а то — водопровідної чи каналізаційної труби, кабелю... і загинуло. Іноді губиш рахунок, скільки разів доводиться садити саджанці на місці тих, яких вже нікі дощі і сонце не піднімуть.

Дуже потрібні дерева нашим вулицям. Вони не тільки зелена окраса міста, а й природний фільтр повітря, яким ми дихаємо: вбирають вуглець і виробляють кисень, на їх листі осідають пил і пилу. Неодмінну послугу отримуємо ми від них у вигляді зменшення шуму і захисту від спеки літньої пари. Та знаємо, проходить не один десяток років, поки дерево досягне повноліття і наша турбота тоді про те, щоб кодовало воно служило людині,

но одягли в броню дошок стовбурів, аби випадково не пошкодити їх механізмами. Тут були справжні друзі природи, і вони не дали впасти долі в гілочки.

І варто глянути ще на один будівельний майданчик міста. Знаходиться він між автовокзалом, критим ринком і дендропарком. Тут молоді дерева, котрі люди кілька років вирощували з любов'ю (адже Черемушки — новий житловий район), вистояли... для опор величезних і важких електроосвітлювачів. Будівництво зараз припинено, а освітлювачі другий місяць висять на деревах, сховані в листі. Підійдіть ближче, ви побачите стовбур дерева, пошкочений ножем бульдозера. «Автомобілі», звісно, не робить честі авторів. Не завадять пригадати, що, коли в Горках без крайньої потреби була зрубана лише одна ялинка, Володимир Ілліч Ленін розцінив це як псування державного майна.

Трудаючи обласного центру борються за місто високопродуктивної праці, високої культури, зразкового громадського порядку.

ЗА КІРОВОГРАД —

МІСТО ВИСОКОПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ,

ВИСОКОЇ КУЛЬТУРИ, ЗРАЗКОВОГО

ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ.

Навколо нашого міста створена зелена лісова зона. Це результат великої багаторічної праці, це величезна цінність — фабрика здоров'я. Звісно, багатьом хочеться провестися вихідні на лоні природи. Одних манить річка, інших — прохолода і таємничий гомін лісу... Та після суботи в печері в наймаленьких кутках замість природних килимів із польових квітів і шовкових трав залишаються порожні пляшки, біте скло, консервні баночки, шмаття паперу і поліетилену. Тут же, па жалю, нерідко, обтамані гілля дерев. Одного разу, мандруючи з фотоапаратом по одному з численних відгалужень Лісової балки, раптом відчув, як щось дуже вколало мені ногу. Виявляється, в траві я не помітив обідка розбитої скляної банки, і він прорізав черевик. Гіркий факт, як природа «віддячала» за нерозважливість до неї моїх тут попередників.

Виникає питання — чому ще отакі випадки недбайливого ставлення до наших зелених друзів зустрічаються? Та тому, що в багатьох випадках ми ще не навчилися користуватися багатствами рідної природи, не навчилися берегти їх. В наших зонах відпочинку в районі Лісової, Озерної балок, Масленік, Миколаївки до цього часу немає спеціально відведених місць, де б відпочиваючи могли залишити рештки їжі і її упаковки. Не нести ж їх додому! Відпочинок в лісових масивах практично ніколи не контролюється, відсутня наочна агітація, яка б кликала на засмічувати ліс, берегти його.

Та яких би заходів ми не вживали для збереження нашого зеленого друга, всі вони лише тоді дадуть палідні наслідки, коли сам принцип їх знайде розуміння і підтримку, перш за все, серед наших юних громадян. «Час всю систему виховання, від букваря до вузівської лави, наситити дією, господарською прив'язаністю до Батьківщини і її природи», — відзначає радянський письменник Леонід Леонов. Складається хороша традиція в області — школярі садять дерева. А чи приживеться, чи

виросте те дерево — хто з них знає про це?

Виходить, хороша справа вирішена не до кінця. Необхідно за кожною школою закріпити відповідну ділянку лісу чи парку. Берегти річок і яри нашої області потрібно засадити деревами, кущами і зробити це теж можуть школярі. Загальноосвітня школа, готуючи молодь до обрання різних професій, може, та й повинна обов'язково, допомогти оволодіти «професією» любові до природи. Людина, яка в ранньому дитинстві садила і вирощувала дерева, в юнацькому віці не зажене сокири в живий стовбур клена чи тополя, не підпалить весною суху траву в лісі, а в літньому віці не кине недопалка в товщу ялинових голок, не залишить після себе сміття, де відпочивала. Вчинками її керуватиме почуття відповідальності людини перед природою.

М. ПОЖНОВ,
краєзнавець, наш громадський кореспондент.

«ОКРАСА» — ЯВНО НЕ ПІД СИЛУ МОЛОДОМУ ДЕРЕВУ (БУДІВЕЛЬНИЙ МАЙДАНЧИК В РАЙОНІ АВТОВОКЗАЛУ, КРИТОГО РИНОКУ І ДЕНДРОПАРКУ). ФОТО СПРАВА: ЦЮ РАДУ ЗАЛИШИВ НА ДЕРЕВІ НИЖ БУЛЬДОЗЕРА (ТОЙ ЖЕ БУДІВЕЛЬНИЙ МАЙДАНЧИК); «АВТОГРАФ» БЕЗЖАЛІСНОЮ РУКОЮ (ДЕНДРОПАРК) (ФОТО ВНИЗУ ЗЛІВА): ОБІЛЛОК РОЗБИТОЇ СКЛЯНОЇ БАНКИ ВПИСЯВ НОГУ (ЛІСОВА БАЛКА) (ФОТО ВГОРІ).

Фото автора.

